

ประเด็นสรุปการถอดบทเรียน ศพก. ปี 2564

เรื่อง “การผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ข้าว”

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

1. ข้อมูลทั่วไปของศพก.

ประวัติความเป็นมา

เกษตรกรต้นแบบ : นายโกเมศ เพชรโกมล

ที่อยู่ : ๕๔ หมู่ ๓ ตำบลทัพราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗ ๘๓๒ ๒๙๗๕

สินค้าหลัก : ข้าว

สถานที่ตั้ง (พิกัด) : Zone ๔๘P X = ๒๕๕๑๐๗

Y = ๑๕๕๗๔๗๔

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐาน GAP

ฐานเรียนรู้ :

๑. การผลิตน้ำหมักชีวภาพและน้ำหมักไล่แมลง
๒. การผลิตข้าวคุณภาพ
๓. การแปรรูปข้าว
๔. การปลูกพืชผักปลอดสาร

แปลงเรียนรู้ :

๑. แปลงเรียนรู้การผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
๒. แปลงเรียนรู้การผลิตพืชผักปลอดสารพิษ
๓. แปลงเรียนรู้การผลิตเมล่อนปลอดสารพิษ
๔. แปลงเรียนรู้การเลี้ยงสุกรเชิงการค้า

2. ประเด็นการถอดบทเรียน “เกษตรปลอดภัย”

1. แรงจูงใจในการดำเนินการตามประเด็นการถอดบทเรียน

คุณโกเมศ เพชรโกมล ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว มีประสบการณ์ในการทำนามากว่า 30 ปี สภาพพื้นที่อำเภอตาพระยา เป็นพื้นที่ราบ สภาพดินเป็นดินทราย พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอนับตั้งแต่แรก คือ ข้าว และประสบปัญหาาราคาข้าวตกต่ำ อีกทั้งยังเกษตรกรในพื้นที่มีการใช้สารเคมีมาก เช่น สารเคมีกำจัดวัชพืช สารเคมีกำจัดแมลง คุณโกเมศจึงมีแนวคิดที่จะผลิตข้าวคุณภาพให้ได้ **มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ข้าว** เพื่อปฏิบัติให้เป็นต้นแบบให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ปฏิบัติตาม คุณโกเมศ ได้ผลิตข้าวพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 และปฏิบัติตามข้อปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) 8 ข้อ และได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน Q เป็นการยกระดับคุณภาพการผลิตข้าว ลดการใช้สารเคมีในแปลงข้าวพร้อมทั้งใช้อย่างถูกวิธี เพิ่มมูลค่าข้าว เช่น การแปรรูปข้าว จำหน่ายเป็นข้าวสาร เพราะข้าวสารของอำเภอตาพระยา เป็นที่ยอมรับในเรื่อง **เมื่อหุงเป็นข้าวสุกแล้วมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย มีความนุ่ม ร่วน ไม่แข็ง** สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ของดีประจำอำเภอตาพระยาได้ดี

2. วิธีการดำเนินงาน

2.1 ขั้นเตรียมการถอดบทเรียน

จัดประชุมทีมงานถอดบทเรียน โดยร่วมกันวางแผนหาประเด็นที่ต้องการถอดบทเรียน การแบ่งหน้าที่ในการจัดกระบวนการถอดบทเรียน เช่น วิทยาการกระบวนการ ผู้บันทึกภาพ ผู้จัดละเอียด ผู้จับประเด็นโดยใช้ mind map เป็นเครื่องมือ เป็นต้น การเตรียมชุดคำถามให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการถอดบทเรียน

2.2 การจัดเวทีถอดบทเรียน

กำหนดจัดเวทีถอดบทเรียนจำนวน 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1 เวทีในการชี้แจงวัตถุประสงค์ ความเป็นมา การทำความเข้าใจ

ครั้งที่ 2 เวทีการถอดบทเรียน **“การผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ข้าว”**

ครั้งที่ 3 เวทีสรุปผลการถอดบทเรียน และการคืนข้อมูลถอดบทเรียน

2.3 การเผยแพร่ข้อมูล ผ่านทางช่องเพจสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว

3.ภาคีเครือข่ายที่สนับสนุนการทำงาน

- หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานเกษตรอำเภอตาพระยา สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวชลบุรี ที่ว่าการอำเภอตาพระยา กองกำลังบูรพา

- หน่วยงานภาคเอกชน

บริษัทคูโบต้า

- สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ วิทยาเขตสระแก้ว

- เครือข่าย ศพก.

เครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่จังหวัดสระแก้ว

- YSF

เครือข่าย YSF ของจังหวัดสระแก้ว

4.ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 เป็นต้นแบบในการผลิตข้าวคุณภาพได้มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ข้าว

4.2 เป็นการยกระดับคุณภาพข้าวในพื้นที่

4.3 สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคได้มาผลิตภัณฑ์ข้าวสารเมื่อแปรรูปแล้วมีความปลอดภัยจากสารพิษ

4.4 สามารถนำผลผลิตข้าวไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสูงได้

5. เป้าหมายการพัฒนาลำดับถัดไป

5.1 เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตข้าวคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ภายในอำเภอตาพระยา

5.2 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพของอำเภอตาพระยา

6. ปัจจัยความสำเร็จ

6.1 ผู้นำมีความเสียสละ อดทน และยอมรับเทคโนโลยีใหม่เพื่อมาพัฒนา ศพก. และท้องถิ่นของตนเอง

6.2 สมาชิกภายใน ศพก. มีความสามัคคี ตระหนักรู้ในหน้าที่ของตนเอง

6.3 เกษตรกรในพื้นที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ

7. สิ่งที่ดีที่คาดหวังไม่ถึง

7.1 หน่วยงานทุกภาคส่วนให้การสนับสนุน เช่น บรรจุภัณฑ์ เครื่องสีข้าว การประชาสัมพันธ์

7.2 มีเกษตรกรหรือผู้ที่สนใจจากต่างจังหวัดเข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง

8. ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

การประสบปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม มีผลกระทบต่อการผลิตข้าวทำให้ผลิตผลเสียหาย

9. การขยายผลสู่พื้นที่ใกล้เคียง

นำองค์ความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ให้แก่ศูนย์เครือข่ายภายในอำเภอตาพระยา

รายชื่อผู้ร่วมถอดบทเรียน

1. นายจงสวัสดิ์ มณีจอม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
2. นางสาวธันดา ปัทมเกตุ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
3. นางสาวนุสรา หันเตียน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
4. นางสาวเยาว์สุลักษณ์ บรรจมาตย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว
5. นายปิยะวัฒน์ ทองแท่งใหญ่	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว